

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindse eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertenties van 1—7 regels 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzide.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel 10.50 cada regel mas 7½ cts.

DE BEGROOTING IN DEN KOLONIALEN RAAD.

VOORLOOPIG VERSLAG.
(VERVOLG).

§ 6. Algemeen had men den indruk gekregen, dat het optreden van de politie in den laatsten tijd in zeer vele kringen van de bevolking ontevredenheid verwekt. Het gehalte waaruit het corps voor het meerendeel bestaat en het dienstgevoel verkreeg optreden van de minderen schijnt een der redenen daarvan te zijn, maar ook de discipline schijnt veel te wenschen over te laten.

Gevalen van dronkenschap in dienst, waaruit gevaar voor de rustige burgers kan ontstaan en waardoor in elk geval de noodzakelijke waarborgen voor de orde en veiligheid worden opgeheven. komen in den laatsten tijd veelvuldig voor.

Daarbij komt dat in de laatste weken ook van de zijde der hoogere autoriteiten eenige maatregelen schijnen te zijn tevelen, die nieuw voedsel gegeven hebben aan de ontevredenheid.

Gerelateerd werd het geval met de Sociëteit „De Gezelligheid”. Dat het geschied met die inrichting, die op Curaçao meer het karakter van een beurs dan van een gewone Sociëteit heeft, waartoe haast een ieder, die de een of andere positie in de maatschappij bekijkt, behoort; waarin elke vreemdeling, die Curaçao op zijn doorreis aandoet, door zijn handelsvrienden wordt geïntroduceerd en die in het centrum van de handelswijk van Willemstad gevestigd is, zoo hoog is gelopen, dat er door het Hooft van Politie een bevel is uitgevaardigd om haar op een vroeger uur te sluiten dan hare statuten voorschrijven — een bevel waarvan de wettelijkheid bovendien door eenige leden werd betwijfeld — moest volgens verscheidene leden aan een minder tactvol optreden van de zijde der politie-autoriteiten worden toegeschreven. Met een weinig meer beleid, een weinig meer verdraagzaamheid had, volgens deze leden, veel meer kunnen worden bereikt dan met het op de spits drijven der grieved.

In een nog minder gunstig licht aldus nog steeds de leden aan het woord — verscheen het gebeurde met bedoelde Sociëteit, wanneer men het in verband brengt met het optreden van de politie bij enkele andere gelegenheden.

Zoo zou de politie, omstreeks denzelfden tijd dat het geschied met meergemelde sociëteit hangende was, op een avond, dat bij een rustige familie in een klein gezelschap wat muziek werd gemaakt, den naam zijn komen opnemen van den hoofdbewoner van de woning, waar dat plaats had; zoo zou ook bij een andere gelegenheid, dat er ten huize van een aanzienlijk burger eene danspartij werd gegeven, de politie de namen van de gasten hebben opgeschreven.

Men wenschte er op te wijzen, dat het zeer gewenscht is, ja, voor de Kolonie van het hoogste belang, dat de politie steeds met den meesten tact en beleid optrede, tenefinde de goede geest, die in de Kolonie heerscht, te bestendigen.

Enige leden vroegen zich af of het wel op den weg van den Raad ligt zich in te laten met het gebeurde op de Sociëteit „De Gezelligheid”.

Wat hun betreft waren zij er van overtuigd, dat ook van de zijde der sociëteit aanleiding zal zijn gegeven tot het optreden van de politie; dat daar vaak wel wat al te udruchtig zal zijn feestgevierd.

Wat de andere hiervoren gereleveerde gevallen aangaat, vertrouwden deze leden, dat er het een of ander misverstand in het spel zal zijn, dat het optreden van de politie bij bedoelde gelegenheden niet op last of met medeweten van de politie-autoriteiten zal zijn geschied. Gaarne wenschten zij van het Bestuur te vernemen wat hiervan aan is.

Een lid verklaarde bepaald te weten, dat het gebeurde bij een der laatstbedoelde gelegenheden te wijten is aan een misvatting door de minderen van gegeven bevelen.

§ 7. Enige leden bepleitten de noodzakelijkheid van het aanstellen van een keurmeester voor de vleeschkeuring. Zij achtten scherpe controle op het slachten van vee noodzakelijk in het belang van de volksgezondheid.

Enkele andere leden merkten op, dat hier, voor zoover zij weten, zich nog nooit gevallen van ziekte onder het vee hebben voorgedaan, die scherpe controle noodzakelijk maken. Ziek vee wordt nooit verkocht aangeboden, wel magere en oude dieren.

Een lid wees er op, dat de cijfers van de bevolkingstatistiek elk jaar gewijzigd worden zonder dat er een nauwkeurige volkstelling plaats heeft. Naar aanleiding hiervan werd in overweging gegeven om de 5 of 10 jaren een volkstelling te houden en voor het overige de bevolkingscijfers niet naar willekeur te wijzigen.

Een lid vroeg of het niet gewenscht zou zijn, met het oog op het toenemend aantal automobielen op Curaçao, een keur in het leven te roepen, waarbij eenige een-

voudige voorschriften omtrent het gebruik van die vervoermiddelen op de openbare straten en wegen worden gegeven, en zulks in verband met de openbare veiligheid.

Een ander lid meende, dat de noodzakelijkheid van de regeling nog niet gebleken is.

Verscheidene leden zouden er prijs op stellen, dat aan den Raad de Handelingen der Staten-Generaal in een genoegzaam aantal exemplaren werden toegezonden. Zij meenden, dat het Wetgevend College in de Kolonie op de hoogte behoort te worden gehouden van wat er op wetgevend gebied in het Moederland omgaat.

Enkele leden achtten het zeer gewenscht dat voortaan bij het indienen van wetsontwerpen daarbij worden overgelegd de op het onderwerp betrekking hebbende adviezen van de betrokken autoriteiten, en zulks ter voorlichting van den Raad.

Enkele andere leden meenden, dat er in vele gevallen daartegen bezwaren bestaan.

Een paar leden wezen op de nadeelen, die, zonder overeenkomstige voordeelen voor de vleeschverbruikers, aan de runderslokkers op Curaçao worden toegebracht door het bestaan van een rundertuist op Curaçao, die haar slahtvee uit het buitenland trekt en het slachten van runderen door anderen onmogelijk maakt door telkens wanneer een derde een rund slacht, de vleeschprijzen dien dag aanzienlijk te verlagen.

Zij vroegen of er daartegen geen maatregelen te nemen zijn, b. v. door het aanzienlijk verhoogen — liefst als tijdelijken maatregel — van het invoerrecht op runderen.

ARTIKELEN.

Art. 1a. Naar aanleiding van het eenigzins tijd geleden door de subalterne ambtenaren aan het Bestuur gericht adres, strekkende tot lotsverbetering, betoogden verscheidene leden, bij dit artikel, dat de traktementen der ambtenaren, in verband met den levensstandaard in de Kolonie, inderdaad te laag te noemen zijn en dringende verbetering eischen.

Enkele onder deze leden stelden dan ook voor de traktementen der subalterne ambtenaren zodanig te herzien, dat zij daarvan in hun stand fatsoenlijk zullen kunnen leven zonder zich in schulden te behoeven te steken. Zij gaven in overweging met het stelsel van periodieke verhoogeningen te breken en aan de ambtenaren daadlijk het maximum aan hun rang verbonden traktement toe te kennen.

Andere leden echter, toegevend dat er vele ondergeschikte ambtenaren zijn, die met het oog op hun diensttijd te laag bezoldigd zijn, meenden dat dit niet zozeer te wijten is aan den te laag standdaard van de traktementen als wel aan den zeer tragen gang der promotie.

Het aanvangstraktement van een klerk b. v. ad f 800.— konden deze leden niet te laag achten, evenmin het maximum-traktement van een hoofdcommissaris ad f 2.800.—

Door de promotievoorwaarden te verbeteren zou er geleidelijk een beteren toestand kunnen worden geschapen.

Wat de tegenwoordige subalterne ambtenaren betreft, waren ook deze leden van oordeel, dat er iets voor hen moest worden gedaan. Zij achtten echter het aangewezen middel om de verzoekte en noodig geachte lotsverbetering aan te brengen niet te vinden in het breken met het stelsel van periodieke verhoogeningen, maar wel hierin, dat die verhoogeningen wat eerder en tot een grooter bedrag zouden worden gegeven. In overweging werd gegeven om aan de ambtenaren in plaats van drie tweejaarlijkse verhoogeningen van f 100.— er slechts twee tweejaarlijkse van f 200.— toe te kennen.

Intusschen — zoo meenden vele leden te moeten opmerken — moet er naar gestreefd worden het corps ambtenaren in te krimpen, en wel vooral in de lagere rangen, te beginnen met de supernumerals. Dat een inkrimping van het corps mogelijk is, werd door vele leden betoogd. Zij wezen er in dit verband op, dat er eenige kantoren zijn, waar de werkdruk vrij wat korter is dan op andere. Nog werd gereleveerd, dat het personeel ter griffie van het Hof van Justitie uit drie personen bestaat, terwijl op de griffie van het Kantongerecht op Curaçao, waar meer of minstens evenveel omgaat als op eerstgemelde griffie, de griffier alleen het werk doet.

Aanbeveling zou het voorts, meende men, verdienen op enkele kantoren schrijvers of typisten, niet behoorende tot het promo-verdend personeel, aan te stellen om het copiewerk te verrichten.

Dergelijke schrijvers zouden kunnen worden gerecrueteerd uit de klasse, waaruit de kommissen der belastingen worden gekozen en zouden zeer goed voldoen.

De Afdelingen zouden het op prijs stellen de zwaarte van het Bestuur omtrent het een en ander te vernemen.

Art. 1e. Enige leden wenschten te vernemen hoe deze aangelegenheid geregeld is en wat onder „standplaats” in den zin van dit artikel wordt verstaan.

Art. 1 f. Een lid achtte een andere omschrijving van dezen post en andere dergelijke posten wenschelijk met het oog op de omstandigheid, dat de ambtenaren zich ook van andere vervoermiddelen dan waarop de uitdrukking „fouragegeld” toepasselijk

zou zijn, zouden kunnen wenschen te bedienen. Hij gaf in overweging den post te doen luiden „fouragegeld of kosten van vervoermiddelen.”

Art. 6 b. Men wees er op, dat deze post bij vergissing uit de vorige begrooting moet zijn overgenomen, daar de titularis die de personeele toelage genoot, met ingang van 1 April 1912 ontslag uit den dienst genomen heeft.

Art. 15. Verscheidene leden waren van oordeel, dat de functie van Adjutant van den Gouverneur eene eerebetrekking is en blijven moet en derhalve niet behoort te worden gesalarieerd.

Zelfs meenden zij in overweging te moeten geven het gehele artikel van de begrooting af te voeren, daar nu de schutrijstend is verklaard, daarvoor geen kosten meer behoeven te worden gemaakt.

Art. 19. In aansluiting aan het reeds bij de algemeene beschouwingen omtrent den landbouw in het algemeen opgemerkte, wenschten vele leden hier te doen uitkomen, dat zij zich van het nut van de voordeelen van de bij dit artikel voorgestelde uitgaven hoegenaamd geene illusie vormden.

Zij hadden dan ook bezwaar hun stem te geven aan dit artikel, vooral daar nu wordt voorgesteld aan den landbouwkundigen traktement toe te kennen en dus aan de betrekking een blijvend karakter te geven.

Toch waren verscheidene hunner, om van hunne medewerking te doen blijken, bereid voor de verschillende onderdelen van dit artikel te stemmen, wanneer het Bestuur zijnerzijds het voorstel om aan den landbouwkundigen een vast traktement toe te kennen zodanig wilde wijzigen, dat de zaak op den tegenwoordigen voet zal worden voortgezet.

Ook de „andere leden” bij de algemeene beschouwingen bedoeld, die gunstiger over de toekomst van den landbouw dachten dan de hiervoren aan het woord geweest zijnde leden, waren van oordeel, dat niet tot eene vaste aanstelling behoorde te worden overgegaan alvorens de zekerheid zou zijn verkregen, dat men eindelijk de hand gelegd had op den rechten man.

Deze leden gaven in overweging om den tegenwoordigen landbouwkundigen nog eenigen tijd de gelegenheid te verschaffen om zijn inzichten op het gebied van den landbouw, speciaal omtrent grondbewerking en bemesting, in daden om te zetten.

Met grondbewerking en bemesting zouden zij nog gaarne dit jaar uit de crediten op de looppende begrooting toegeestaan eenige ernstige proeven wenschen genomen te zien, opdat men bij de volgende begrooting ten minste over eenige positieve resultaten omtrent dit gewichtig punt zal kunnen beschikken.

De vraag of Curaçao deel zal hebben uit te maken van het in te stellen Departement van Landbouw voor West-Indië en de kosten al of niet door de Kolonie zullen worden gedragen, achtte men voorloopig van minder belang.

Die vraag mocht althans, zoo meende men, de gedachtenwisseling over den landbouw op Curaçao niet influenceeren.

Art. 20. Bij dit artikel werd geklaagd over de onreinheid van het water langs het strand van het Leproziegasthuis. Men achtte het in het belang van de verpleegden noodig, dat het zich in dat water opgehoopte vuil spoedig worde verwijderd.

Art. 25. Gevraagd werd naar de resultaten van de verleende voorschotten ter aanmoediging van de dividivicultuur.

In verband met het aangekondigde bij art. 19 verklaarden verscheidene leden zich bereid het aangevraagde bedrag voor te nemen proeven toe te staan.

Zij wenschten echter, dat dat bedrag niet zou worden besteed op de wijze in de toelichting omschreven, maar dat daarmede hoofdzakelijk enige proeven op groote schaal met bemesting en grondbewerking voor de maïscultuur worden genomen.

Voorts moesten er, volgens deze leden, enige proeven genomen worden met voedergewassen. Van de verbetering van het runderras in de Kolonie kan toch niets komen, zolang er zulk een groot gebrek aan veevoeder, als thans doorloopt het geval pleegt te zijn, heerscht.

Nog gaven deze leden in overweging niet veel aan den proeftuin op Cas Chikito ten koste te leggen.

Gevraagd werd voorts volgens welke regelingen landbouwcreditaten worden verleend en hoe het met de afbetaling, waartrent enkele leden bevredigende inlichtingen hadden ontvangen, gaat.

Art. 26. Gevraagd werd naar de resultaten van den arbeid van de in dit artikel genoemde Maatschappij op het gebied van den landbouw, de veeteelt, de zoutwinning en de vischerij.

De groote verdiensten van deze maatschappij op het gebied der vlechtindustrie erkennende, meenden eenige leden nochtans, dat nu het Gouvernement zelf de bevordering van deze industrie hoe langer hoe meer ter hand neemt, het toekennen van subsidie aan genoemde maatschappij niet veel reden van bestaan meer heeft, vooral niet waar de belanghebbenden zelf zich zoo weinig om deze instelling bekommeren.

Art. 28 c. Enige leden meenden, gezien den toestand van 's Lands schatkist, hun stem te moeten verheffen tegen het verleen-

nen van subsidie aan eene instelling als deze, die louter strekt tot uitspanning en vermaak.

De personen voor wie zij in de eerste plaats bestemd is de militairen, maken er een uiterst spaarzaam gebruik van. Het ging volgens deze leden inderdaad niet langer aan deze instelling te subsidieeren.

Art. 29. Gevraagd werd aan wien de toelage, die aan den heer Dussel als conservator van het museum werd toegekend, uitbetaald wordt, nu genoemde heer tot tijdelijk Landbouwkundige is benoemd en dus geen tijd meer over heeft om aan het museum te besteden.

Enige leden meenden, dat het museum als Koloniaal museum niets te beteekenen heeft, maar dat het slechts als schoolmuseum nuttig kan zijn.

Gevraagd werd of er als zodanig daarvan wel enig gebruik wordt gemaakt. Enkele leden wenschten het bedrag van onderhoud en aanvulling veel hooger te hebben; zij beweerden, dat het nut van een behoorlijk voorzien museum niet kan worden overschat.

Art. 30 c. Gevraagd werd wat de bedoeling is van het uitzenden van een opzichter bij het Departement van Openbare Werken. Is dit geschied met 't oog op de aanstaande verbetering van den havenmond?

Art. 31. De Afdelingen betreunden het, dat steeds zooveel geld wordt gevraagd op dit artikel.

Zij meenden, dat er aan het Departement wel wat te royaal met het geld wordt omgesprogen.

In overweging gevende om dit artikel alsnog te splitsen als bij de algemeene beschouwingen aangegeven, drongen zij bij het Bestuur aan om het totaal bedrag met een paar duizend gulden te verminderen, door sommige werken of reparatiën, die niet urgent zijn, tot een volgend jaar uit te stellen.

Gevraagd werd eene opgave van wat op den post „gewoon onderhoud der landgebouwen enz.” in 1911 is uitgegeven.

Enige leden gaven in overweging om bedoeld post wat te verminderen en daarop iets meer uit te trekken, tenefinde daaruit wat meer aan het gewoon onderhoud der gebouwen te kunnen besteden en kleine reparatiën te kunnen bekostigen.

De groote uitgaven voor het herstellen van den ringmuur om het kranksinnigengesticht en van dien om het leproziegasthuis hadden, meende men, voorkomen kunnen worden, als die muren geregeld onderhouden waren geworden.

De bouw van een schijvenhuisje, ofschoon een kleine uitgaaf, werd door eenige leden niet noodzakelijk geacht. De kleine moette om de schijven van het Riffort naar het op korten afstand daarvan gelegen schietterrein te vervoeren, en het geringe tijdsverlies, dat daarmede gepaard kan gaan, rechtvaardigen den bouw van zulk een huisje geenszins.

Art. 32 a. Enige leden vroegen of het waar is, dat ook liders aan epilepsie in het kranksinnigengesticht worden opgenomen.

Mocht dit het geval zijn, dan moesten zij er op wijzen, dat het gesticht voor kranksinnigen alhier niet voor dergelijke patienten bestemd is en dat een verblijf in dat gesticht er zeker niet op berekend is om verbetering te brengen in den toestand dier ongelukkigen.

Hiertegen werd door andere leden aangevoerd, dat, zoals zij ingelicht waren, alleen die categorie van epileptici, die waarlijk gevaarlijk of storend voor hunne omgeving zijn, in het gesticht worden opgenomen.

Men zou gaarne van het Bestuur vernemen wat hiervan waar is, en ook of er soms niet enige patienten in het gesticht verblijven, die er eigenlijk niet thuis behooren, maar eenvoudig aan verstomping der geestvermogens lijden en zonder enig bezwaar door hunne familieleden kunnen worden verpleegd. Men wees er op, dat het kranksinnigengesticht geene inrichting is, waar men, om maar van den last en de kosten van verpleging af te zijn, zijne door ouderdom hulpbehoevend geworden familieleden het Gouvernement op den hals kan schuiven.

Enkele leden hadden in elk geval bezwaar tegen den aanbouw van nieuwe cellen, waar het percentage cellen in het gesticht op Curaçao reeds zooveel grooter is dan in anderen gestichten. Zij wenschten daarom eene opgaaf der kosten van de voorgestelde cellen.

Art. 34 c. Enige leden hadden ernstig bezwaar tegen dezen post. Zij verklaarden dat de hierbedoelde weg naar Hato haast uitsluitend ten gerieve van één persoon, den eigenaar van bedoelde plantage, strekt.

Wat zelfs de hoofdwegen op Curaçao, waarvan door honderden gebruik moet worden gemaakt, in den regentijd veel te wenschen overlaten en op sommige punten haast onbegaanbaar raken, daar konden zij hunne medewerking niet verleenen om, met voorbijganging van de hoofdwegen, een door slechts heel enkelen gebruikten weg te herstellen op zulk een voet als het Bestuur voorstelt.

Wat het argument van het vreemdelingen-bezoek aan de grot van Hato aangaat, merkten deze leden op, dat de toestand van den weg, die van oudsher dezelfde is gebleven, nooit een beletsel daarvoor gebleken is.

Door enkele leden werd de vraag gesteld, welke de „andere redenen” zijn voor het verbeteren van dezen weg.

Art. 38 b. Gevraagd werd hoe het op dezen post uitgetrokken bedrag besteed wordt. Men vermeende, dat het eenvoudig schoonhouden van eenige kantoren zooveel niet mag kosten.

Art. 53. In verband met hetgeen hiervoren reeds is aangemerkt omtrent het verleenen van voorschotten voor landbouwdoeleinden door het Gouvernement, verklaarden eenige leden ditmaal alleen hierom hun stem te zullen geven aan dit artikel, omdat er op het oogenblik een noodtoestand ten opzichte van de aloëcultuur op Aruba schijnt te bestaan.

Zij vertrouwden echter, dat de hierbedoelde voorschotten alleen gegeven zullen worden aan die planters van aloë, welke zelf niet over voldoende middelen beschikken om op hun gronden de noodige bewerking en bemesting toe te passen.

Art. 74 a. Met verwijzing naar het aangevoerde bij art. 34c, had men bezwaar tegen dezen post, daar ook de bij het onderhavige artikel bedoelde wegen haast uitsluitend ten gerieve dienen van de eigenaren van de genoemde ondernemingen.

Art. 86 f. Het kwam niet duidelijk voor, waarom aan de in dit artikel bedoelde personen voeding en kleeding behoeven te worden verschaft.

Art. 86 j. Gevraagd werd wie met de meteorologische waarnemingen, die overigens niets om het lijf hebben, belast is en of die waarnemingen niet aan een der ter plaatse aanwezige politieambtenaren zonder extra-betaling kan worden opgedragen.

Art. 104, 105 en 106. Omtrent de katoencultuur op Sint Eustatius werd opgemerkt, dat, ofschoon het oppervlakkig beschouwd heel mooi schijnt, dat in 1911 voor ongeveer f 32,500 aan katoen en katoenzaad is uitgegeven, deze uitkomst wel eenigszins in een minder gunstig licht verschoont, wanneer men de uitgaven nagaat, welke het Gouvernement zich daarvoor getroost.

Voor 1911 was uitgetrokken op art. 107 f 3000, terwijl op een memoriepost (art. 107 bis) f 13,935.19 is uitgegeven.

Op dezen laatste post werd terugbetaald f 14,49.50.

Of het artikel 107 al of niet is overschreden is den Raad onbekend, doch gaarne wenschte men het bedrag te vernemen dat daarop is uitgegeven.

In 1909 werd bedoeld artikel overschreden met niet minder dan f 5.482.

Wanneer men nagaat, dat zelfs in het zeer gunstige jaar 1911 op den post van f 13.935 slechts f 14.49.50 is terugbetaald, dan rijst de vraag of in een jaar van misoogst wel iets van de terugbetaling zal komen.

In elk geval meende men, dat uit de cijfers, die bij de begroting gegeven worden, geen goed beeld omtrent de economische beteekenis van de katoencultuur kan worden gevormd.

De zaak wordt nog onduidelijker, wanneer men op de begroting voor 1913 behalve het bedrag van f 4.700 voor uitgaven in het belang van cultuur enz. nog twee memorieposten ziet uitgetrokken, terwijl in de toelichting gezegd wordt, dat door de Britisch Cotton Growing Association voorschotten worden gegeven op de katoen, die in het katoenhuis aanwezig is.

Omtrent de bemoeiingen van het Gouvernement bij het verzenden van de katoen van kleine planters (het voornemen schijnt zelfs te bestaan om die bemoeiingen uit te breiden tot de katoen van grotere planters) merkte men op, dat dergelijke transacties beter aan particulieren dienen te worden overgelaten.

Reeds komen er klachten in omtrent de verantwoordelijkheid van door het Gouvernement verschepte partijen.

Men beweert o. a. dat verschillen omtrent Nederlandsch en Engelsch gewicht en Nederlandsch en vreemd courant in de verantwoording niet behoorlijk tot hun recht komen.

Wat hiervan ook waar moge wesen, er blijkt daaruit voor de zooveelste maal ten duidelijkste, dat het Gouvernement zich te onthouden heeft van op handelsgebied als concurrent op te treden tegen particulieren.

Van enkele groote katoenplanters weet men, dat die zelf hun katoen wenschen te verscheppen.

De bemoeiingen van het Gouvernement behoeven zich daarom te bepalen tot het aanmoedigen van de cultuur en het glanen van de katoen voor particulieren tegen betaling der kosten.

Dat daarbij zonder onderscheid des persoons behoort te worden te werk gegaan, spreekt van zelf. In dit verband releveerde men echter een klacht van een der katoenplanters, dat onlangs, zonder opgave van redenen, zijn katoen, met de groning waarvan reeds een aanvang was gemaakt, op zijde gezet en in een minder geschikt lokaal werd opgeborgen, waardoor hij schade geleden heeft, in die mate dat hij besloten schijnt gerechtelijke stappen tegen den Gezaghebber van Sint Eustatius te nemen.

Art. 108 a. Men vond het aangevraagde bedrag van f 900 voor het gewoon onderhoud der landgebouwen op Sint Eustatius, met het oog op het geringe aantal dier gebouwen, bijzonder hoog.

De welinge landgebouwen op dit eiland kunnen met de helft van dat bedrag voortreffelijk onderhouden worden.

Art. 108 b. Vele leden hadden ernstig bezwaar tegen dezen post.

Zij meenden, dat de behoefte aan een stelger op Sint Eustatius, waar men het steeds zonder heeft gedaan, niet van dien

aard is, dat de hier voorgestelde uitgave gewettigd zoude zijn, daargelaten nog de vraag of eene verlenging van den bestaanden onbruikbaar steeleer wel een succes zal blijken. Met het oog op de droefte ervaring met den bouw van dien steiger opgedaan, hadden deze leden weling verachtingen van het thans voorgestelde werk.

Art. 108 d. Eenige leden releveerden den slechten toestand van de straten en wegen op Sint Eustatius. Met het lang niet gering bedrag van f 1000, dat voor het onderhoud daarvan wordt toegestaan, behoorden de straten in betere conditie te kunnen worden gehouden.

Art. 118. Eenige leden betoogden ook ditmaal, gelijk bij de vorige begrooting, dat men toch eindelijk eens er toe moet komen met het stelsel van subsidieering van kerkbouw of kerkherstelling te breken. Dergelijke uitgaven dienen uitsluitend ten laste te komen van de betrokken gemeenten. Het gaat niet aan de gemeenschap daarmee te belasten.

Enkele leden achtten er niets kwaads in gelegen, dat het Gouvernement arme gemeenten in dit opzicht tegemoet komt.

Art. 130. Eenige leden wenschten te vernemen van het eigenlijke geschied is met het stoomschip „Juliana”. Aan wien, zoo vroegen zij, moet de schuld van het fiasco, dat het stoomscheepje schijnt gemaakt te hebben, worden geweten?

Het kwam hun voorts zeer vreemd voor, dat, niettegenstaande de reizen van dat schip in Juni 1911 zoo goed als geheel gestaakt werden, de exploitatiekosten in dat jaar toch niet minder dan f 73.320, dus ruim f 13.000 meer dan de raming voor 1912, bedragen hebben.

Art. 131. Verscheldene leden spraken er hunne bevreemding over uit, dat, niettegenstaande uit de gedachtenwisseling tusschen Bestuur en Raad bij de behandeling der begrotingen voor 1911 en 1912, duidelijk blijkt, dat de Raad slechts voorloopig, in afwachting van eenige resultaten, credieten heeft toegestaan voor de verbetering van de vlescherij, bij deze begrooting met geen enkel woord van eenige resultaten wordt gerept.

Alvorens hunne houding ten opzichte van de aangevraagde credieten te kunnen bepalen, zouden zij gaarne inlichtingen omtrent de resultaten van de bereids genomen proeven ontvangen.

Art. 132. Men vroeg of de post van f 800 wel reden van bestaan heeft, nu toch voorloopig, in afwachting van de geheele omwerking van het domeinbeheer, geene verandering zal komen in de bestaande kaarten.

Art. 133. Zoals reeds bij de Algemeene Beschouwingen gezegd, hadden de pogingen om de hoedenindustrie tot grootere ontwikkeling te brengen de sympathie der Afdeelingen.

Tegen het voor dat doel uitgetrokken bedrag had men dan ook hoegenaamd geen bezwaar.

Sommige leden meenden echter, dat de Bestuursbemoedelingen zich moesten bepalen tot het oprichten van meerdere vlechtschuren, ook voor volwassene, en tot het kosteloos verstrekken van de meest uitgebreide voorlichting aan de vlechters zoo in de stad als in de buitendistricten omtrent de soort, de kwaliteit en de prijzen der hoeden. Van het verstrekken van voorschotten aan de vlechters en van het zelf opkopen van hoeden moest het Bestuur, meende men, zich echter zorgvuldig onthouden.

Tegen dergelijke transacties pleitten in het algemeen bezwaren van comptabelen aard. Wie verleent de voorschotten? Wie doet de boekhouding? En hoe geschiedt de afrekening? Bovendien heeft de onderverdieling op Curaçao in andere bedrijven geleerd, dat het verlenen van voorschotten op nog te verrichten arbeid vaak verlamd werkt op het bedrijf. De arbeiders, die hun loon als het ware vooruit ontvangen hebben, zijn maar al te licht geneigd zich, op het voorschot terende, een paar dagen rust te gunnen, waardoor — het is duidelijk — het doel, waarmede het voorschot werd verleend, verijdeld wordt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n. April 1912.

De Rapporteurs,
Ed. S. LANSBERG.
C. S. GORSIRA J. P. Ez.

Mac-Adam-wegen.

I.

Sinds een paar maanden is men bezig de Breede Straat op Otrabanda van den Rooden Weg tot de Haven op te breken. De klachten over dezen kiweg waren zoo veelvuldig en hebben zoo veel jaren achtereen aangehouden, dat er wel verandering moest komen. De talrijke verzakkingen maakten zoowel een rijtoer als een wandeling over dezen weg tot een ware marteling.

Niettegenstaande den rotsachtigen ondergrond en de geregelde herstellingen bleef de Breedestraat steeds geregeld verzakken. De eenige reden daarvan was, dat de steenen die voor de bestrating gebruikt werden (zoogenaamde zeesteenen) geheel verschillend van lengte waren en dus op den duur onmogelijk een gelijke oppervlakte konden blijven vormen.

Men is nu tot een radicale verandering overgegaan, men heeft zijn heil gezocht in een geheel nieuw systeem. Er wordt nu een Mac-Adam-weg van gemaakt.

Deze vreemde soortige naam, voor onze kolonie iets geheel nieuws, dankt zijn ontstaan aan den schotschen ingenieur John Loudon Mac-Adam (1756—1836) ambtenaar bij de openbare werken in Engeland, die deze methode het eerst heeft toegepast en beschreven. Deze wegen bestaan uit groven steenslag van gebroken bazaltsteen, waarover een tweede laag van fijneren steenslag wordt heengepreid. Beide lagen worden eerst door ijzeren walsen en later door, de berijding van de voertui-

gen zelve in elkander en tot een compacte steenmassa ineen gedrukt. Hier op Otrabanda gebeurt dat zware werk door den stoomwals van 20,000 pond gewicht. Aan het gedeelte van de Breestraat, dat nu voltooid is, kan men zien, dat de stoomwals degelijk werk verricht heeft. De weg heeft nu een gelijke oppervlakte gekregen, die door herhaalde bewerking zoozeer is aangepast, dat geen inzinking of verzakking meer te vrezen is. Het vroeger overdoovend geratel der voertuigen heeft opgehouden. Zoowel het rijden als het wandelen over het voltooide gedeelte kan nu zonder schokken of struikelen plaats vinden. Het is onder dit opzicht even behagelijk geworden als het rijden in de nieuwe motorwagens van Pietermaai, als men terugdenkt aan den afgedankten paardentram.

..

En toch..... laten wij het vrijmoedig zeggen, de klachten over dezen gemacadamiseerden weg zijn zoo talrijk en onheilspellend, dat men ternauwernood meer de voordeelen, die hij ons geschonken heeft, hoort in rekening brengen. Het valt niet te ontkennen, dat men op Curaçao over het algemeen zeer haastig en lichtvaardig is met critiek. Doch in deze kwestie zijn de klachten werkelijk gegrond. En het is zeker, dat de motieven voor de ontevredenheid nog veel grooter zullen worden, zoodra de ondervinding zich over een nog langer tijdsverloop zal uitspreken.

De groote grief van de bewoners is, dat sinds deze Mac-Adam-weg gelegd is, den geheelen dag het stof opwaait, zelfs bij windstilte is men er niet vrij van, de voortdurende drukke passage van rijtuigen, karren en voetgangers jaagt het fijne witte stof op en doordringt er de woonhuizen mede. Wat de stofplaaag aangaat, is de Curaçonaar gehard. Want zondert men den regentijd uit, dan zou men het stof voor Curaçao het dagelijksch brood kunnen noemen. Maar toch deze nieuwe weg slaat het record. Wat dit voor de bewoners dezer straat zeggen wil, is eerst goed te beseffen, als men daarbij in aanmerking neemt, dat de straat over zijn geheele lengte een zeer drukke winkelstraat is, en bij het vroeger playeisel, wat het sterven betreft, een heele gunstige uitzondering maakte. Ten Oosten door de stofvrije haven begrensd, werd het eenige stof alleen door het straatvuil teweeg gebracht, daar de keien zoo goed als geen stof afgaven.

Dat is nu anders geworden. De Mac-Adam zelf is nu hier de stofproducent en gros geworden.

Over het algemeen begint men in de laatste jaren in Europa, ook in Holland, reeds terug te komen van de Mac-Adam in zijn eerste vorm, juist om de stofplaaag.

Nog niet zoo lang geleden sprak de vroegere Adjunct-Directeur van Openbare Werken te Rotterdam, de Heer H. A. van Ysselsteijn, thans Directeur Generaal van den Arbeid aan het Ministerie van Arbeid in een vergadering van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (15 Oct. 1910) als volgt: „Maar toch meen ik even, de vraag te mogen stellen, of werkelijk, niettegenstaande de vaak, „m. i. ten onrechte beweerd superioriteit „van Macadam boven klinkers, een goed „onderhouden oud-vaderlandsche „klinkerweg, ook met het oog op de stof „bestrijding niet zulke voordelen aanbiedt, dat de straatklinkers veel „meer dan tot heden een uitvoer „product zouden kunnen worden.”

Ook op het eerste Wegen-congres gehouden te Parijs in 1908 kwamen dezelfde gevoelens tot uiting.

Als men nu de nieuwe constructie van de Breestraat nagaat, of beter nog: het materiaal dat er voor gebruikt is, dan is het, bij eenige nadenken, alleziens begrijpelijk. waarom bij dit materiaal de stofplaaag der Europeesche Mac-Adam-wegen hier op Otrabanda in meer dan dubbele mate moet voor den dag treden. De eigenlijke steenslag voor dergelijke wegen behoort te zijn van bazaltsteen. Nu is dergelijke harde steensoort hier in onze kolonie maar op weinige plaatsen en zeer moeilijk en slechts met veel kosten te verkrijgen. Men heeft daarom van den nood een deugd gemaakt, en de oude opgebroken zeesteenen (kalksteen), tot grove en fijne steenslag geklopt, in twee lagen over den weg uitgespreid. De fijnere bovenlaag is door de stoomwals bij het indrukken nog meer gekneusd en datzelfde proces wordt geregeld dag aan dag met steeds grooter versnelling voortgezet door karren en rijtuigen.

Deze steenslag wordt aldus in den waren zin des woords vermalen tot een fijn kalkpoeder, dat door den wind, zelfs door de beweging der voetgangers opstuift, alles doordringt en bedekt en de gezonde reden vormt voor de talloze klachten. Bij nog langer ondervinding

zullen de motieven tot ontevredenheid nog veel grooter worden. Immers bij de eerstkomende zware stortregens zal het stof en het fijne gruis uit de naden geheel worden weggespoeld, de loskomende steentjes der bovenlaag zullen door het opzuigen van het regenwater nog spoediger tot verwerping overgaan en eveneens tot kalkpoeder uiteenvallen. Reeds nu vindt men hier en daar de samenhang van de oppervlakte al verbroken, op die plaatsen is 't geen harde aaneengesloten massa meer, maar los zand en steenen geworden.

Het zou voorbarig zijn uit het bovenstaande de conclusie te trekken, dat de eerste Mac-Adam-weg in onze kolonie dus een volledig fiasco gemaakt heeft, en dat men goed zal doen zoodra mogelijk de fout te herstellen en tot het oude systeem terug te keeren. Misschien zouden sommigen zelfs in hun ijver (?) zoover willen gaan ook onze mooie stoomwals als oud-roest op non-activiteit te stellen. Niets daarvan ligt evenwel in onze bedoeling.

In een volgend artikel zullen wij aantonen, hoe ook met behoud van het Mac-Adam-systeem, de klachten voorkomen kunnen worden en de fouten te herstellen zijn.

Hoedenindustrie.

Reeds meermalen hebben wij er de aandacht opgevestigd, hoe het fijner vlechtwerk beter betaald wordt. Niet alleen dat onze stroohoeden in het buitenland een beteren naam krijgen, en hooger in prijs stijgen, maar hetgeen voornamelijk voor onze vlechters van het hoogste belang is, bij fijner en nauwkeuriger vlechten wordt de dagelijkse verdienste veel grooter. Nog steeds zijn er tal van vlechters, die hetzij door gehechtheid aan de oude methode, door sleur, en door vooroordeelen zich hiervan niet willen laten overtuigen.

De Heer H. J. Cohen Henriquez, de verdienstelijke leider der hoedenindustrie in onze kolonie, heeft nu proefondervindelijk bewezen, dat de dagverdienste stijgt in evenredigheid van het zorgzamer en fijner vlechten. Maandenlang heeft de Heer Henriquez geregeld nota gehouden van den tijd, benodigd voor het vlechten van verschillende soorten van hoeden, van de hoeveelheid en de waarde van het vlechtstroo daarbij gebruikt. En, let wel, dit verhoogt de waarde van 't onderstaande lijstje: Zed. heeft voor die proef niet de allerbekwaamste vlechters uitgekozen, maar over het algemeen ijverige, eenvoudige bedreven werkers. Ziehier nu 't resultaat van deze proef:

Prijs per dozijn hoeden.	Waarde van het verwerkte stroo.	Werkijd per hoed.	Verdienste per dag.
f 2.40	f 0.90	1 dag	12½ ct
6.—	1.—	1½ „	27 ct
12.—	2.40	2½ „	32 ct
24. tot 30	3.60	4 dagen	42½ ct
48. tot 60	5.20	7 „	51 ct
99. tot 96	9.—	11 „	61 ct
120.—	9.—	13 „	71 ct
150.—	10.80	15 „	77 ct

De Heer Henriquez voegt bij dit lijstje nog de volgende toelichtingen: Wordt het stroo in groote hoeveelheid gekocht, dan is de verdienste iets grooter.

De bovenstaande berekeningen zijn gebaseerd voor zoover de hoeden van f 2.40 tot f 24 per dozijn betreft, op eene grootte van: kruin tot begin van de rand 19 cM.; — breedte van de rand 10 cM. en voor zoover die van f 48 tot f 150 per dozijn aangaat op eene grootte van: kruin tot begin van den rand 18 cM. en breedte van den rand 7 cM.

Van de boven aangegeven hoeveelheid stroo, benodigd voor een hoed van af f 24, — tot f 150 per dozijn is een gedeelte altijd waardeloos, terwijl een hoeveelheid kan gebruikt worden voor hoeden van mindere prijzen.

Een dagwerk bestaat uit 9½ uur, verdeeld als volgt: van 7 a. m. tot 12 m. en van 1 uur p. m. tot 5.30 uur p. m.

Deze werktijd geldt ten opzichte van bedreven vlechters; minder geoefende personen hebben meer tijd noodig.

Het verschil tusschen de verdiensten op de hoeden van f 120- en f 150- per dozijn is niet zoo groot als dat tusschen die van f 90- en f 120- per dozijn, maar hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat van het stroo gebruikt voor de hoeden van f 150 per dozijn een grootere hoeveelheid ter beschikking van de vlechters blijft, welk restant, zooals van zelf spreekt, kan aangewend worden voor het vlechten van andere hoeden van minder kwaliteit.

Supplementaire Begrooting van 1910.

TWEDE KAMER.

Bij het afdeelingsonderzoek werd opnieuw de vraag ter sprake gebracht, of het in verband met de opening van het Panamakanaal niet wenschelijk is de haven van Curaçao te verbeteren en te vergrootten. Op de begrooting voor 1912 zijn gelden toegestaan voor de verbreding van den havenmond, maar nevens deze verbetering werd verruiming van de haven zelve, en het maken van opslagplaatsen van steenkolen en van andere inrichtingen noodig geacht om de kolonie profijt te doen trekken van de opening van het kanaal. Men vroeg of de Minister eenige mededeeling kon doen over hetgeen door de Deensche Regeering reeds gedaan is ter verbetering van de haven van St. Thomas.

Ook werd gevraagd, of de Minister eenige mededeeling zou kunnen doen ten aanzien van de maatregelen, welke voor bevordering van den landbouw zullen zijn te nemen. In de Memorie van Antwoord betreffende de loopende begrooting werd medegedeeld, dat den Minister nopens den toestand van den kleinen landbouw geene gegevens ten dienste stonden en dat hij den Gouverneur zou uitnoodigen een rapport te doen samenstellen ter opneming in het Koloniaal Verslag. Het door eene commissie uitgebrachte verslag omtrent den grooten landbouw is echter reeds sedert geruimen tijd bij de Regeering in overweging.

Ernstig bezwaar werd geopperd tegen sommige der aangevraagde verhogingen, omdat zij schenen te getuigen van miskenning van het budgetrecht der Staten-Generaal.

Art. 28 bevat een Memoriepoot voor subsidieering van de sisalcul-tuur. Er wordt nu voorgesteld dezen post te brengen op f 30,000, maar uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Regeering een renteloos voorschot tot dat bedrag heeft uitgekeerd zonder de beslissing van den begrotingswetgever af te wachten. Op die wijze verliest de begrooting inderdaad alle betekenis. In het Koloniaal Verslag zijn eenige mededeelingen verstrekt omtrent den aard der hier bedoelde onderneming. Gaarne zou men nader vernemen, onder welke voorwaarden het renteloos voorschot verleend is.

Bij art. 34 is een bedrag van f 8000 uitgetrokken voor verschillende uitgaven. Voorgesteld wordt dit bedrag met niet minder dan f 11 489,56 te verhoogen en blijken de toelichting geschiedt dit voornamelijk wegens eene reeds gedane uitgave van f 10 828,47 voor niet in begrooting, maar in den toelichtenden staat voor memorie uitgetrokken onderzoekingen naar delfstoffen. Zulke eene verhoging werd eene volkomen miskenning van een deugdelijk comptabel beheer genoemd.

Id. over de Begrooting van 1908.

Het wetsontwerp tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1908, onder dagteekening van den 12den December 1911 aan de Kamer aangeboden, heeft bij het onderzoek in hare afdeelingen tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

Ook de Commissie van Rapporteurs heeft geene aanleiding gevonden tot het maken van eenige opmerking.

Vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13den Maart 1912.

MIDDELBERG.
DE BEAUFORT.
BOS.
DE RAM.
VAN HOOGSTATEN.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is voorschriften op de exploitatie van motorrijtuigen als openbaar middel van vervoer in de kolonie Curaçao vast te stellen; Heeft, na verkregen goedkeuring van den Koloniaalen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

Deze verordening verstaat onder motorrijtuigen alle rij- of voertuigen, bestemd om uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het rij- of voertuig zelf aanwezig, anders dan lange spoorstaven te worden voortbewogen.

Art. 2.

Voor de exploitatie van motorrijtuigen als openbaar middel van vervoer op eenig eiland van de kolonie Curaçao door anderen dan door het Gouvernement, wordt eene door den Gouverneur verleende concessie vereischt.

Art. 3.

Behalve de voorwaarden in elk bijzonder geval aan de concessie te verbinden, wordt als regel vastgesteld:

1o. dat de exploitatie en het onderhoud der motorrijtuigen geschieden ten genoegen van den Gouverneur;

2o. dat de tarieven, de voorwaarden van gebruik en de dienstregeling aan de goedkeuring van den Gouverneur zijn onderworpen;

3o. dat de concessie met of zonder uitsluiting kan worden verleend, doch voor niet langer dan 10 jaren;

4o. dat de concessie door den Gouverneur kan worden ingetrokken bij niet nakoming dezer verordening of van de voorwaarden, waaronder zij is verleend.

Art. 4.

Het is aan een ieder veroorloofd van de motorrijtuigen, die als openbaar middel van vervoer worden geëxploiteerde, met inachtneming van hieromtrent vast te stellen bepalingen, gebruik te maken.

Art. 5.

Het openbaar verkeer door middel van motorrijtuigen kan door het Hoofd van Politie, in het algemeen belang, gedurende onbepaalde tijd onder toezicht worden geplaatst of gedeeltelijk worden geschorst.

Met gevangenisstraf van een dag tot zes maanden en geldboete van vier tot drie honderd gulden, te zamen of afzonderlijk, wordt gestraft hij, die motorrijtuigen als openbaar middel van vervoer exploiteert zonder of in strijd met de concessie bij art. 2 gevorderd.

Art. 7.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Memorie van Toelichting.

Ondergeteekende acht het, in het belang van het publiek, wenschelijk, regelen vast te stellen betreffende de exploitatie van motorrijtuigen, als openbaar middel van vervoer in deze kolonie.

Het is duidelijk, dat een dergelijke onderneming, niet gebonden aan de minste verplichting, met opzicht tot de belangen der personen, die vervoerd worden, of van hen, die goederen ter vervoer aan de onderneming toevertrouwen, merkbaar nadeel aan het publiek kan berokkenen.

Een ander nadeel, dat voor het publiek uit een ongeregelde toestand kan voortvloeien, ligt hierin, dat personen die niet de vereischte waarborgen voor een geregelde gang der exploitatie aanbieden, een tijd lang de Curaçaosche Motortramweg Maatschappij concurrentie kunnen aandoen, waardoor deze aanmerkelijke schade zou kunnen lijden en misschien niet meer het verkeer zou kunnen onderhouden zooals het behoort; waardoor het publiek van een uitstekend middel van vervoer verstoken kan worden.

De artikelen schijnen geen bijzondere toelichting te vereischen.

Andere bepalingen omtrent het rijden met motorrijtuigen zullen worden opgenomen in een ontwerp-keur, die Uwen Raad eerlang zal bereiken.

Curaçao den 15n. April 1912.

De Gouverneur van Curaçao.
NUYENS.

Berichten uit de Kolonie.

BLIJDE TIJDING.

Z. Excellentie de Minister van Koloniën heeft bericht, dat is toegestaan de haven tot op 80 M. te verbreden, terwijl de concessie-aanvraag van LEEZER c.s. niet aanneembaar is verklaard.

Verbetering van den Havenmond.

De kolonel, commandant van het regiment genietroepen, heeft opgave gevraagd van onder-officieren, korporala en soldaten van dat regiment, die genegen zijn om deel uit te maken van een detachement, sterk 1 onderofficier of korporaal en 5 soldaten, dat 26 April a. s. naar Curaçao zal worden gezonden voor het met hulp van springmiddelen opruimen van onderzeesche koraalriffen in den havenmond van de hoofdplaats van dat eiland.

Het detachement zal er vermoedelijk drie tot vijf maanden blijven.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Een proces dezer dagen herinnert ons er aan — of doet ons weten — dat de acteur Max Dearly, eigenlijk Rolland heet. De heer Rolland, toen hij zijn carrière begon als eenvoudig zanger in een music-hall, meende, dat hij totaal geen kans op succes zou hebben, indien hij zijn mooien, doch zeer Franschen naam zou behouden.

Maar daar hebt ge nu een anderen artiest, mr. Grand, die van Engelschen oorsprong is en wiens ware naam May Lead is. Zijn meening was, dat het publiek moeite zou hebben op de affiches zijn vreemden naam te lezen en... te onthouden. Max Lead nam het Fransche pseudoniem Grand, zoowat in den zelfden tijd dat Rolland den Engelschen naam Max Dearly aannam.

Ze hadden evengoed samen van naam kunnen ruilen of anders ieder zijn eigen naam behouden. Dit kleine feit heeft wel eenige gelijkenis op wat de naties in het groot doen.

Frankrijk wilde geen Koninkrijk, noch Keizerrijk meer zijn. Na revoluties en oorlogen is ze er toe gekomen, zich „Republique Française” te laten noemen. Zeker een echt Fransche benaming!

China vindt den naam „keizerrijk” een beetje te... Chineesch en neemt dien van „Republiek” aan....

Maar terwijl het keizerrijk republiek wordt, is onze Republique een beetje op weg... keizerrijk te worden!

Precies als de heeren Rolland en Max Lead, die van naam verwisselen. Frankrijk een keizerrijk? Hoe dat zoo?

De radicalen schijnen tamelijk vrees te gaan voelen voor wat ze noemen: le réveil de l'esprit bonapartista.

Zeker is het, dat we veel over Bonaparte hooren spreken in den laatsten tijd. Tot zelfs de feuilletons, die er vol van zijn, de een van Napoleon I, de ander van Napoleon III.

In de bladen verwijt men zoo wat aan iedereen het keizerrijk voor te bereiden. De „Action Française” verwijt het aan de „Autorité”, kleine bladen verwijten het aan de „Matin”, de „Matin” verwijt het aan de „Le Journal”. De radicalen verwijten het zoowat aan alle partijen, de socialisten verwijten het aan de radicalen, enz. enz.

Bonaparte en nog eens Bonaparte. Partijen beschuldigen elkaar, individuen schelden elkaar. De een ziet in zijn buurman een Dreyfusart, de ander in een kennis plots iemand van de geheime politie.

Sommigen gaan zelfs zoover openlijk te zeggen, dat het heele ministerie aan den pretendent Victor verkocht is. Anderen bepalen zich er bij alleen Briand en Millerand te beschuldigen.

De „Humanité” schijnt ook den angst beet te hebben. We weten, dat de Parijsche prefect van politie verboden heeft papier, schillen, enz. in de straten te werpen. Men noemt dit een bewijs van zijn „tempérament bonapartista”. Conclusie: de prefect van politie is ook omgekocht. Hemeltje! als alle menschen, die een beetje autoritaire zijn, nu voor „bonapartisten” worden aangezien!

Anderen voorspellen ons oorlog, toenemende ontevredenheid over de République en groep van het volk om een keizer....

Zouden we dan niet met China kunnen ruilen: China, republiek, terwijl wij het jonge keizerkje overnemen?

Frankrijk en Marokko.

Eindelijk zal het er van komen. De Fransche regeering heeft, geperst door de perstemmen, die allerwege klonken, en met ongeduld aandrongen op een regeling der Marokkaansche aangelegenheden, besloten dit zwarte varkentje te wasschen. Regnault heeft in opdracht met den Sultan Moulay Hafid eene nadere regeling te treffen omtrent het Fransche protectoraat over zijn rijk en is Zaterdag j.l. van Marseille naar Tanger scheep gegaan. Van uit Tanger reist hij full speed naar Fez.

Een redacteur van de „Matin” was er als de kippen bij, om den vertrekkenden heer Regnault nog even te interviewen. Natuurlijk kon deze de nieuwsgierigheid van den journalist geen weerstand bieden, en ging op zijn praatstoel zitten.

„Het bestuur over Marokko, — zoo liet Regnault zich uit-zal veel overeenkomst hebben met dat in Tunis. Het Fransche protectoraat zal geheel Marokko omvatten, terwijl de Spaansche zone een eigen bestuur zal hebben, waarin de sultan zal vertegenwoordigd zijn. Trouwens, ook bij het beheer van het Fransche gedeelte, zullen de belangen van Moulay Hafid naar behooren behartigd worden.

Spanje zal verplicht zijn om, naast het bestuur van zijn zone, naar ei-

gen inzicht, het beheer van posten, rijen en douanen in te richten naar de voorschriften, welke Frankrijk voor het Sherifijnsche keizerrijk zal vaststellen, terwijl de douanen te Larasj zullen beheerd worden door een Fransch-Spaansche commissie.

Nog verzekerde de Fransche gevolmachtigde, dat met den heelen aanleg van den spoorweg Fez—Tanger een Fransch-Spaansche commissie zal belast worden, en niet, zooals aanvankelijk het plan was, een Spaansche commissie voor het Spaansche (het grootste deel!) en een Fransche commissie voor het Fransche deel.

Wanneer deze gemengde commissies nu maar eendrachtig samenwerken. De ervaring heeft geleerd, dat een compagnieschap tusschen Franschen en Spanjaarden niet van langen duur is.

De Fransch-Spaansche onderhandelingen. Volgens den correspondent van de „Voss. Zeit.” te Berlijn, is de Fransche regeering na het onderhoud, dat Poincaré met den Spaanschen gezant te Parijs heeft gevoerd, tot de overtuiging gekomen, dat Spanje van plan is in Marokko geen rekening meer te houden met Frankrijk, waaruit noodzakelijk volgen moet, dat Frankrijk zijnerzijds evenzoo zal handelen. Frankrijk zal hierdoor gedwongen worden alle voorrechten van zijn protectoraat met den Malkhen in orde te brengen, zonder zich te bekommeren om Spanje, dat zich maar moet zien te schikken in den nieuwen toestand. Dat hierdoor gevaarlijke conflicten tusschen beide landen kunnen ontstaan, begrijpt men te Parijs zeer goed, doch men weet geen middel om het kwaad te keeren.

De Spaansch-Fransche betrekkingen. De heftige commentaren in de Fransche pers over de Marokkaansche quaestie hebben te Madrid een zeer pijnlijken indruk gemaakt.

De ministerieele „Imparcial” schrijft: „Indien Frankrijk besloten heeft, het protectoraat over Marokko, met ter zijde stelling van de Algecirasakte en de met Spanje gesloten verdragen, te regelen, dan moet het maar zijn gang gaan. Maar het moet dan ook niet van anderen verlangen, dat deze dat Fransche protectoraat erkennen”.

In officieele kringen moet men volgens den Madridschen „Figaro”-correspondent, vrijwel paf staan over het door de Fransche bladen gestelde ultimatum. Volgens hetgeen deze berichtgever vernam, verwacht men intusschen, dat spoedig overeenstemming zal worden verkregen tusschen de Fransche en Spaansche leden der commissie, belast met de regeling van de financieele zijde van het vraagstuk.

Advertentien.

Bekendmaking.

De Administrateur van financiën maakt bekend, dat alle vorderingen op de Koloniale Kas, wegens leveranties of anderszins, die ten laste van de Koloniale huishoudelijke begroeting voor 1911 moeten komen, vóór 30 Juni 1912 schriftelijk ter Administratie moeten zijn ingediend.

Na dien datum zijn bedoelde vorderingen, ingevolge de bepalingen van artikel 28 van de Curaçaosche Comptabiliteitswet, verjaard.

Curaçao, 11 April 1912.

De Administrateur van financiën,
ZEPPENFELDT.

DEWAR'S-WHISKY

[DE BESTE]

BEKROOND MET MEER DAN

50 Gouden Medailles

EN ANDERE PRIJZEN.

GEDESTILEERD DOOR

John. Dewar & Sons Ltd.; Perth.

Leveranciers van het Engelsche Hof, (van wijlen Koningin Victoria, van wijlen Koning Eduard VII en van Koning George V.)

Agenten voor Curaçao,

de LANNOY. & Co.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras,

debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos lere vados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de uinguna otra grasa.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petróleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petróleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaconies intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

VRAAGT

steeds om de Cacao-Poeder van

A. Francken & Co;

deze verdient alle aanbeveling door fijne bewerking en keurige smaak.

Verkrijgbaar in de voornaamste winkels.

13—11

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlande
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant, Otrahanda.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWEPEN, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1e. September 1910 t/m 28 Februari 1911, onder No. 9669 C t/m No. 7994 D, zal plaats hebben op Donderdag, den 25n April a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 20 Maart 1912

De Voorzitter,

A. JESURUN.

VOX POPULI.

De Commissie, namens de bevolking van dit eiland belast met de oprichting van een gedenksteen ter eere van wijlen den menschenvriend

Elias S. L. Maduro

heeft de eer hierbij ter kennis van het publiek in 't algemeen en van hen, die den overledene waardeeren in 't bijzonder, te brengen, dat de onthulling, van dat monument plaats zal hebben op den eersten verjaardag van diens overlijden, en wel op den 24sten des namiddags om 5 ure, aan den hoek van Pietermaai en Scharlloo in de nabijheid van het huis dat door den overledene bewoond was.

Namens de Commissie voornoemd

De President C. J. PRINS.

De Secretaris ERNESTO B. JESURUN.

Curaçao den 16den April 1912.

VOOR DE HUISMOEDERS

Wilt gij in uw huis ongelukken voorkomen, zoo raden wij U aan

GEBRUIKT ALTIJD

„LUZ DIAMANTE”

VAN

Longman Martinez.

NEW-YORK.

Dit is de eenige petrolie, welke gedurende de laatste 37 jaar geen enkele ramp veroorzaakt heeft. Geen gevaar voor ontploffing, geen rook, geen stank. Volkomen veilig.

1

Te koop bij C. WINKEL EN ZONEN.

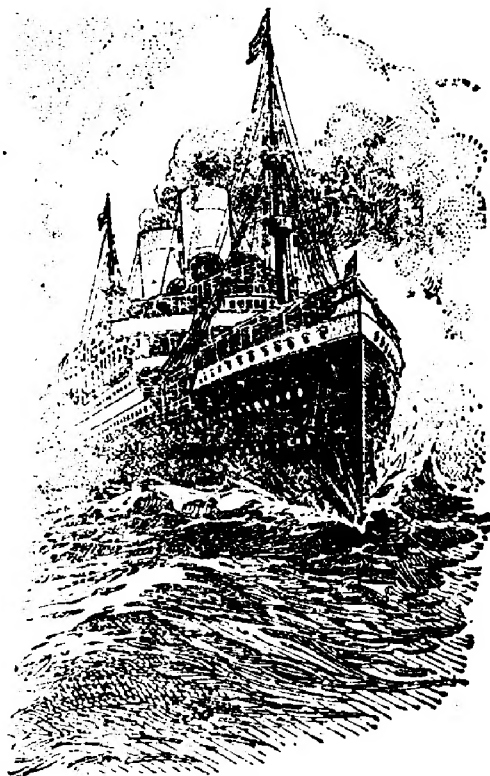

Hamburg-Amerika-Linie.

Gevestigd in 1847.

Geregelde Vracht- en Passagier-Dienst onderhouden door 58 verschillende Lijnen, met 350 Havens in alle Werelddeelen.

Dienst tusschen Europa-West-Indie-Venezuela-Colombia.

Lijn I. Aankomst te Curaçao: van Europa en tusschen havens, den 1sten van elke maand.

Vertrek van Curaçao; naar Venezuela, Trinidad, St. Thomas Havre en Hamburg den 2/3 den

Lijn III. Aankomst te Curaçao van Hamburg-Antwerpen en St. Thomas den 15 van elke maand.

Vertrek van Curaçao naar Pto Colombia, Cartagena en Pto. Ceaar, den 15/16

Lijn IV Aankomst te Curaçao van Cuba, event. St. Thomas, den 15/16 van elke maand.

Vertrek van Curaçao naar Venezuela, Trinidad St. Thomas, Havre en Hamburg; den 17 van elke maand.

Passagiers-vervoer naar alle plaatsen, welke door bovengenoemde lijnen worden aange-
daan.

Behalve de stoombooten van bovengenoemde lijnen, doen eventueel ook andere Passagierschepen der Maatschappij, deze haven aan, die over St. Thomas direct naar Europa varen, en de reis in ongeveer 15 dagen volbrengen.

De Passagiers-schepen der Hamburg-Amerika Lijn zijn alle voorzien van de noodige toepassingen voor de veiligheid en comfort der opvarenden.

Prijs der Passage naar Havre of Hamburg:

I Klas: \$ 110; III Klas: \$ 50—A. G.

Retour Biljetten: 10% afslag op de heen- en terugreis.

Voor verdere inlichtingen vervoeg men zich tot

EDWARDS, HENRIQUEZ & Co.,

Agenten.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 13 APRIL — 27 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G W Goodman	13 April	New-York	18 April	Maracaibo
Maracaibo	"	18 "	Maracaibo	18 "	New-York
Philadelphia	H Highborn	18 "	New-York	18 "	La Guayra
Philadelphia	"	23 "	La Guayra	24 "	New-York
Zulia	S S Morris	27 "	New-York	27 "	Maracaibo
Merida	A Johanson	10 "	Maracaibo	10 "	Maracaibo
Merida	"	15 "	Maracaibo	15 "	La Guayra
Merida	"	17 "	La Guayra	18 "	Maracaibo
Merida	"	24 "	Maracaibo	24 "	Maracaibo
Pr. Willem V	J A Arents	20 "	New York	22 "	Amsterdam
Pr. Fr. Hendrik	H J v d Goot	13 "	Amsterdam	14 "	New York
Prins Willem III	J P v d Borden	28 "	Amsterdam	29 "	New-York
Assyria	H Bark	16 "	Hamburg	17 "	Colón
Mecklenburg	C Bath	15 "	Haiti	17 "	Hamburg
Buenos Aires	Vizcaino	17 "	Colón	19 "	Barcelona
Sardinia	E Wünnenberg	17 "	Pto Colombia	18 "	Hamburg
Città di Torino	A Foggi	21 "	Genova	21 "	Colón
Nestorian	Baker	22 ó 23	Tucacas	22 ó 23	Liverpool
Sachsenwald	M Malchow	28 "	Pto Colombia	29 "	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Carlota H	13 April	Maracaibo	Maria H	18 April	Maracaibo
Dreadnought H	14 "	Isl Harlov.	29 de Agosto	18 "	Rio Hacha
Olinda H	14 "	Barahona	Vinda Alegre	18 "	Pto Plata
Margarita C	14 "	Aruba	G v d Brandhof	14 "	Maracaibo
Meda H	15 "	Maracaibo	Carlota V	15 "	Maracaibo
Maria Leoncita	15 "	Aruba	Virginia H	15 "	Vela de Coro
Margarita C	16 "	Rio Hacha	Priscilla H	15 "	Barbados
Olga Lucila C	17 "	Rio Hacha	Dreadnought H	17 "	Aruba
9 de Abril	17 "	Maracaibo	9de Abril	18 "	Aruba
Juan Luis H	17 "	Maracaibo	Carlota H	20 "	Maracaibo
Camina H	17 "	Maracaibo	Juan Luis H	19 "	Aruba
Virginia H	18 "	Vela de Coro	Margarita H	18 "	Rio Hacha
Graciosa	18 "	Maracaibo	Maria Leoncita	18 "	Aruba
Gaviota	18 "	Maracaibo	Sirena H	19 "	Maracaibo
Dreadnought	20 "	Maracaibo	La Preferida H	23 "	Maracaibo
			Hirondelle H	20 "	Maracaibo
			Olinda H	20 "	Barahona
			Mina	18 "	Maracaibo

Drukker:

B. L. BOGAERS.